

Tom Van de Vyver en Elke Dierickx
combineren hun melkveebedrijf met hoeveverkoop

Met oog voor de omgeving

*Attitudedochter Indiana, recent nog Oost-Vlaams
provinciaal kampioene bij de roodbonte vaarzen*

Met drie provinciale titels hadden Tom Van de Vyver en Elke Dierickx uit Melsele een topdag op de fokveedag in Beveren. Fokkerij blijft een belangrijk ingrediënt in hun bedrijfsvoering. Ook runnen ze een hoefwinkel met de bijhorende marktkraam.

tekst **Annelies Debergh**

Een en al passie. De liefde voor fokkerij en prijskampen viert overduidelijk hoogtij bij de familie Van de Vyver. Als het over de koeien gaat, zitten niet alleen melkveehouders Tom Van de Vyver (40) en Elke Dierickx (37) mee aan tafel. Dochter Fien (13) kent van alle koeien naam en afstamming en zoon Robbe (11) is al even fanatiek als het over bloedlijnen en fokstieren gaat.

Nog maar enkele weken geleden is het dat deze fokstal uit Melsele naam maakte op de Oost-Vlaamse provinciale prijskamp in Beveren. Drie titels en een reservertitel waren de balans. 'Het was een prachtige editie voor ons', vindt Tom Van de Vyver. Met Indiana (v. Attitude) en Hadja (v. Ideal) won het bedrijf bij respectievelijk de jongste en de middencategorie roodbont. Kroon op het werk was het behalen van de algemene zege bij zwartbont met Destrydochter Hidia. 'We hadden geluk met deze koeien, zo veel succes heb je niet vaak', zegt hij.

Van rood naar meer zwart

Het behalen van de algemene kampioens-titel biedt perspectief voor de van oorsprong roodbonte veestapel, die met de jaren almaar zwarter kleurt. Roodbont hoeven de gebruikte stieren niet per se meer te zijn, ook al is het fundament van de veestapel vooral op roodbonte genetica gebouwd.

'Tegenwoordig kom ik meer en meer bij zwartbonte stieren uit', ziet Van de Vyver. De bredere bloedvoering ligt aan de basis. 'Er is veel meer keuze in de zwartbontfokkerij en zo kom ik vanzelf op een meer zwartbonte fokkerij uit. Ik denk dat we nu nog ongeveer 20 procent roodbonte kalveren hebben, de rest is zwart.'

De fokkerij is overduidelijk de kern, het kloppend hart, van dit bedrijf. 'Een koe moet ruim gebouwd en over de hele lijn breed zijn', somt de veehouder de belangrijkste kenmerken op. Momenteel komen stieren als Solomon, Chelios, Dorcy, Attitude, McCutchen en Diamondback voor in het gebruikte stierenassortiment. In het verleden hebben Stadel, Classic en

Rustler goed werk afgeleverd. Zo roemt Tom de zevendekalfsdochter Cissi (v. Rustler). 'Ik wil de breedte er wel in houden. Als een koe maar in balans is en veel ruwvoer kan opnemen, dan komt het ook op vlak van productie wel goed.'

Behalve van volledig geteste fokstieren maakt Van de Vyver voor de helft ook gebruik van jonge genoomstieren, zij het wel uit bekende fokfamilies of met voldoende betrouwbaarheid. 'Van elke stier, of het nu een genoomstier of een fokstier is, weet je eigenlijk pas of hij goed werk levert als de vaarzen de eerste lactatie afsluiten. Dan pas kun je echt conclusies trekken.' Het maakt dat deze melkvee-houder bewust veel verschillende stieren gebruikt. De paringen doet hij zelf en ze gebeuren volledig op eigen aanvoelen. 'Dat is ook juist het plezante aan de fokkerij: bij elke koe de juiste stier zoeken. Zoiets wil ik niet uit handen geven.'

Plus tweeduizend kilo melk

Momenteel melkt het melkveebedrijf, dat 34 koeien telt, gemiddeld 8900 kg melk met 3,93% vet en 3,42% eiwit. Bij de overname in 2010 lag het productieniveau

Tom Van de Vyver en Elke Dierickx

Een goede fokkerijbasis met kracht en breedte in de koeien vormt het fundament voor de melkveehouderij van Tom Van de Vyver.

Aantal koeien:	34
Melkproductie:	8900 3,93% 3,42%
Hoeveelheid land:	36 hectare

nog op 7000 kg melk. 'Ik heb bijna tweeduizend kilo meer melk door anders te gaan voeren', legt Van de Vyver uit. Hij denkt dat een nog hogere productiecapaciteit haalbaar is, maar wijst op de beperking in huisvesting. 'We werken in een bindstal met plaats voor 32 melkkoeien en de mogelijkheden zijn beperkt. De stal is ook al wat ouder en ik merk dat de maatvoering niet echt meer aansluit bij de huidige melkveestapel. Met een perfecte huisvesting kan ik misschien richting de 10.000 kg melk gaan.'

De huidige lage zuivelconjunctuur doet de melkveeouders nog afwachten. 'Het is niet echt het juiste moment voor nieuwbouw en groei', geeft Van de Vyver aan. 'Maar als ik voer en mestafzet goed kan regelen, dan zou ik wel richting vijftig of zestig koeien willen gaan. Met een

De marktkraam met zuivelassortiment en allerhande vleeswaren

Film marktkraam

Meer over de marktkraam in de Veeteelt-app en op www.veeteelt.nl.

Destrydochter Hidia, algemeen kampioene zwartbont op de afgelopen provinciale prijskamp in Beveren

nieuwe stal zou ik het werk ook beter alleen kunnen rondzetten.'

Grond is een beperking in deze regio, die aanleunt tegen het Antwerpse havengebied. Het beschikbare teeltareaal bij Tom en Elke bedraagt 36 hectare. Tien hectare is in gebruik voor maisteelt, 17 hectare voor gras, terwijl de rest van de oppervlakte gebruikt wordt voor winter-tarwe, voederbieten en aardappelen voor thuisverkoop.

Hoewwinkel en marktkraam

De melkkoeien krijgen een rantsoen dat zo veel mogelijk op de eigen grondstoffen is gebaseerd met de helft gras en de helft maïs. In de winter komen daar voederbieten bij. Het voer wordt verder aangevuld met geplette tarwe van eigen bodem, eiwitkern, krachtvoer en mineralen. 'We geven de koeien ook luzerne om voldoende structuur in het rantsoen te houden. Vooral in de zomermaanden zien we daar het nut van in.'

Beweiding is een vast onderdeel in het management. 'Door de beperkingen op vlak van huisvesting lopen de koeien altijd zo vroeg mogelijk in het voorjaar en zo lang mogelijk in het najaar buiten', zegt Tom. Ook het jongvee gaat vroeg de weide op en loopt al vanaf drie maanden buiten. 'Zolang de dieren maar voldoende

worden bijgevoerd, werkt beweiding al op jonge leeftijd.'

Het familiebedrijf telt naast de 34 melkkoeien nog een vleesvarkenstak en een hoewwinkel. Die laatste behoort vooral tot Elkes takenpakket. Omdat het bedrijf niet meteen kon worden overgenomen bij hun start in 2002 begonnen Tom en Elke dat jaar met een eigen hoewwinkel, waar thuisverkoop van eigengemaakte zuivelproducten plaatsvond.

Dat assortiment werd stelselmatig uitgebreid. In 2010 kon ook de verkoop via markten verder uitbreiden door overname van een marktkraam voor vleesverkoop. Om ook vlees te gaan verkopen volgde Elke gedurende drie jaar een avondopleiding tot slager. Sindsdien biedt ze behalve zuivelproducten ook vers vlees en fijne vleeswaren aan en bezoekt ze iedere week vijf verschillende plaatselijke markten. 'Op de markten krijg je verschillende soorten mensen bij je marktkraam. Ik vind het zelf ontzettend boeiend om met mensen om te gaan.'

De groei in het assortiment zorgde er wel voor dat de thuisverwerking voor een stuk weer werd losgelaten. 'De werkdruk lag te hoog en veel van dat werk was nachtwerk aan het worden', vertelt Elke. 'Het was wat arbeid betreft nog amper

haalbaar om alles goed te combineren en dus hebben we ons eigen aanbod teruggesnoeid. Nu bieden we nog een beperkt aantal zelfgemaakte zuivelproducten aan en pakken we enkele producten van een andere melkverwerker mee in ons assortiment.' Voor de vleesverkoop wordt een beroep gedaan op de grossier en wordt bewust niet uitgegaan van eigen vlees. 'Het is op die manier gemakkelijker om je aanbod ook echt goed af te stemmen op het publiek.'

Lokale verankering

De thuisverwerking zorgt ook voor een lokale verankering van het melkveebedrijf, dat midden in de gemeente en tussen de bebouwing toch op een moeilijke plek ligt. Toch ervaren Tom en Elke geen druk van buitenuit. Want wel groei, maar geen mega-groei zit in de planning van Tom Van de Vyver. 'Ik heb niet de ambitie om erg veel koeien te gaan melken. Zestig koeien zou al een verdubbeling betekenen. Dat is al een mooi doel.'

Een uitgesproken wens ligt er vooral ook op fokkerijvlak. Zoon Robbe mag van zijn vader het slotwoord pakken. Ze knikken instemmend en bevestigend naar elkaar. 'We zouden wel graag eens een kampioene scoren in Gent of in Brussel. Dat zou mooi zijn.'